

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

15. března 2012 *

„Příslušnost a výkon soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech — Doručení soudních písemností zveřejněním — Neexistence bydliště nebo známého místa pobytu žalovaného na území členského státu — Příslušnost ‚ve věcech týkajících se protiprávního jednání či jednání, které je postaveno na roveň protiprávnímu jednání‘ — Porušení osobnostních práv, ke kterému by mohlo dojít zveřejněním fotografií na internetu — Místo, kde došlo nebo může dojít ke škodné události“

Ve věci C-292/10,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Landgericht Regensburg (Německo) ze dne 17. května 2010, došlým Soudnímu dvoru dne 11. června 2010, v řízení

G

proti

Cornelius de Visser,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení A. Tizzano, předseda senátu, M. Safjan (zpravodaj), A. Borg Barthet, J.-J. Kasel a M. Berger, soudci,

generální advokát: P. Cruz Villalón,

vedoucí soudní kanceláře: B. Fülöp, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 25. května 2011,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za dánskou vládu C. Vangem, jako zmocněncem,
- za Irsko D. O'Haganem, jako zmocněncem, ve spolupráci s A. Collinsem, SC, a M. Noonan, BL,
- za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s S. Varonem, avvocato dello Stato,
- za lucemburskou vládu C. Schiltzem, jako zmocněncem,
- za maďarskou vládu M. Z. Fehérem, jakož i K. Szíjjártó a K. Molnár, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: němčina.

— za nizozemskou vládu C. Wissels, jako zmocněnkyní,

— za Evropskou komisi M. Wilderspinem a S. Grünheid, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká článku 6 SEU a článku 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), čl. 3 odst. 1 a 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu) (Úř. věst. L 178, s. 1; Zvl. vyd. 13/25, s. 399), čl. 4 odst. 1, čl. 5 bod 3 a čl. 26 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000, o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42), jakož i článku 12 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky (Úř. věst. L 143, s. 15; Zvl. vyd. 19/07, s. 38).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi G a C. de Visser ve věci žaloby na náhradu škody z důvodu uveřejnění fotografií, na kterých se G objevuje částečně obnažená, na internetové stránce.

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 2000/31

- 3 Dvacátý třetí bod odůvodnění směrnice 2000/31 uvádí:

„Předmětem této směrnice není ani vytvoření dodatečných pravidel mezinárodního práva soukromého týkajících se kolizního práva, ani neřeší pravomoc soudů. Předpisy použitelného práva určeného podle pravidel mezinárodního práva soukromého nesmí omezovat volný pohyb služeb informační společnosti ve smyslu této směrnice.“

- 4 Cílem této směrnice je podle jejího čl. 1 odst. 1 „příspěk k řádnému fungování vnitřního trhu tím, že zajistí volný pohyb služeb informační společnosti mezi členskými státy“.

- 5 Článek 1 odst. 4 uvedené směrnice zní následovně:

„Tato směrnice nevytváří dodatečná pravidla mezinárodního práva soukromého ani neupravuje pravomoc soudů.“

- 6 Článek 3 téže směrnice s názvem „Vnitřní trh“ stanoví v odstavci 1:

„Každý členský stát dbá, aby služby informační společnosti poskytované poskytovatelem usazeným na jeho území dodržovaly platné vnitrostátní předpisy z příslušné koordinované oblasti.“

- 7 Článek 3 odst. 2 směrnice 2000/31 zní takto:

„Členské státy nemohou z důvodů spadajících do koordinované oblasti omezovat volný pohyb služeb informační společnosti z jiného členského státu.“

Nařízení č. 44/2001

- 8 Druhý bod odůvodnění nařízení č. 44/2001 zní:

„Určité rozdíly mezi vnitrostátními pravidly pro určení příslušnosti a pro uznávání rozhodnutí ztěžují řádné fungování vnitřního trhu. Je třeba přijmout předpisy, které umožní sjednotit pravidla pro určení příslušnosti v občanských a obchodních věcech v mezinárodním ohledu a zjednodušit formality s ohledem na rychlé a jednoduché uznávání a výkon rozhodnutí členskými státy, pro které je toto nařízení závazné.“

- 9 Článek 2 tohoto nařízení zní:

„1. Nestanoví-li toto nařízení jinak, mohou být osoby, které mají bydliště na území některého členského státu, bez ohledu na svou státní příslušnost žalovány u soudů tohoto členského státu.

2. Na osoby, které nejsou státními příslušníky členského státu, v němž mají bydliště, se použijí pravidla pro určení příslušnosti, která se použijí pro jeho vlastní státní příslušníky.“

- 10 Článek 3 odst. 1 uvedeného nařízení stanoví:

„Osoby, které mají bydliště na území některého členského státu, mohou být u soudů jiného členského státu žalovány pouze na základě pravidel stanovených v oddílech 2 až 7 této kapitoly.“

- 11 Článek 4 téhož nařízení zní takto:

„1. Nemá-li žalovaný bydliště na území některého členského státu, určuje se příslušnost soudů každého členského státu podle jeho vlastních právních předpisů, s výhradou článků 22 a 23.

2. Proti takovému žalovanému se každá osoba, která má bydliště na území některého členského státu, může v tomto státě odvolávat bez ohledu na svou státní příslušnost na pravidla pro určení příslušnosti platná v tomto státě, zejména na pravidla uvedená v příloze I, stejným způsobem jako jeho vlastní státní příslušníci.“

- 12 V kapitole II oddíle 2, nadepsaném „Zvláštní příslušnost“, čl. 5 odst. 3 nařízení č. 44/2001 stanoví:

„Osoba, která má bydliště na území některého členského státu, může být v jiném členském státě žalována:

[...]

3) ve věcech týkajících se protiprávního jednání či jednání, které je postaveno na roveň protiprávnímu jednání, u soudu místa, kde došlo nebo může dojít ke škodné události.“

- 13 Článek 26 tohoto nařízení, uvedený v oddíle 8, nadepsaném „Přezkoumání příslušnosti a přípustnosti“, uvedená kapitoly II zní následovně:

„1. Pokud se žalovaný, který má bydliště na území jednoho členského státu a je žalován před soudem jiného členského státu, k tomuto soudu nedostaví, prohlásí soud bez návrhu, že není příslušný, nevyplyvá-li jeho příslušnost z tohoto nařízení.

2. Soud řízení přeruší do té doby, než bude prokázáno, že žalovaný mohl obdržet návrh na zahájení řízení nebo jinou rovnocennou písemnost v dostatečném předstihu, který mu umožňuje přípravu na jednání před soudem, nebo že k tomu byly učiněny veškeré nezbytné kroky.

3. Má-li být návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost zaslán podle tohoto nařízení z jednoho členského státu do druhého, použije se místo odstavce 2 tohoto článku článek 19 nařízení Rady (ES) č. 1348/2000 ze dne 29. května 2000 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech Evropské unie [Úř. věst. L 160, 30.6.2000, s. 37; Zvl. vyd. 19/01, s. 227].

4. Pokud nelze použít nařízení (ES) č. 1348/2000, použije se článek 15 Haagské úmluvy ze dne 15. listopadu 1965 o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních [dále jen „Haagská úmluva z roku 1965“], pokud návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost měly být doručeny podle uvedené úmluvy.“

- 14 V kapitole III nařízení č. 44/2001, nadepsané „Uznávání a výkon“, je uveden článek 34, který v bodě 2 stanoví, že rozhodnutí není uznáno:

„jestliže žalovanému, v jehož nepřítomnosti bylo rozhodnutí vydáno, nebyl doručen návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost v dostatečném časovém předstihu a takovým způsobem, který mu umožňuje přípravu na jednání před soudem, ledaže žalovaný nevyužil žádný opravný prostředek proti rozhodnutí, i když k tomu měl možnost“.

- 15 Článek 59 nařízení č. 44/2001 stanoví:

„1. Pro posouzení, zda má strana řízení bydliště na území členského státu, u jehož soudů byl podán návrh, použije soud své právo.

2. Nemá-li strana řízení bydliště v členském státě, u jehož soudů byl návrh podán, použije soud pro posouzení, zda má strana řízení bydliště v jiném členském státě, právo tohoto členského státu.“

Nařízení č. 805/2004

- 16 Účelem nařízení č. 805/2004 je podle jeho článku 1 zavedení evropského exekučního titulu pro nesporné nároky, aby byl stanovením minimálních norem umožněn volný pohyb rozhodnutí, soudních smírů a úředních listin ve všech členských státech, aniž by se v členském státě výkonu musela před uznáním a výkonem konat zprostředkující řízení.

- 17 Článek 5 tohoto nařízení, nadepsaný „Zrušení doložky vykonatelnosti“, zní následovně:

„Rozhodnutí, které bylo v členském státě původu potvrzeno jako evropský exekuční titul, je uznáno a vykonáno v ostatních členských státech, aniž je zapotřebí prohlášení o vykonatelnosti a aniž může být proti jeho uznání podán protest.“

- 18 Článek 12 odst. 1 uvedeného nařízení zní následovně:

„Rozhodnutí o nároku, který je nesporný ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. b) nebo c), může být potvrzeno jako evropský exekuční titul pouze v tom případě, že soudní řízení v členském státě původu splňuje procesní požadavky stanovené v této kapitole.“

19 Podle čl. 14 odst. 1 a 2 nařízení č. 805/2004:

„1. Dokument o zahájení řízení nebo dokument s obdobnými účinky a předvolání k soudnímu jednání mohou být dlužníkovi doručeny i některým z těchto způsobů:

- a) osobní doručení na osobní adresu dlužníka osobám, které žijí ve stejné domácnosti jako dlužník nebo jsou tam zaměstnány;
- b) v případě dlužníka, který je osobou samostatně výdělečně činnou nebo právnickou osobou, osobní doručení na obchodní adresu dlužníka osobám, které dlužník zaměstnává;
- c) uložení dokumentu v poštovní schránce dlužníka;
- d) uložení dokumentu na poště nebo u příslušných veřejných orgánů a vložení písemného oznámení o tomto uložení do poštovní schránky dlužníka za předpokladu, že je dokument v písemném oznámení jasně označen jako dokument soudu nebo že je v dokumentu poukázáno na to, že doručení se na základě uvedeného oznámení pokládá za uskutečněné a že počínají běžet lhůty;
- e) doručení poštou bez dokladu podle odstavce 3, pokud má dlužník adresu v členském státě původu;
- f) doručení elektronickými prostředky s automatickým potvrzením o doručení za předpokladu, že dlužník s tímto způsobem doručení výslovně souhlasil předem.

2. Pro účely tohoto nařízení není doručení podle odstavce 1 přípustné, pokud není adresa dlužníka známa s jistotou.“

Nařízení (ES) č. 1393/2007

20 Podle čl. 1 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 ze dne 13. listopadu 2007 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech (doručování písemností) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1348/2000 (Úř. věst. L 324, s. 79) se toto nařízení nepoužije, pokud není známa adresa osoby, již má být písemnost doručena.

21 Článek 19 nařízení č. 1393/2007, nadepsaný „Nedostavení se žalované strany k soudu“, zní následovně:

„1. Pokud mělo být do jiného členského státu za účelem doručení zasláno soudní předvolání nebo obdobná písemnost podle tohoto nařízení a žalovaná strana se nedostavila, přeruší soud řízení, dokud nebude zjištěno,

- a) že písemnost byla doručena způsobem předepsaným vnitrostátními právními předpisy přijímajícího členského státu pro doručení písemností v soudním řízení v daném státě osobám, které se nacházejí na jeho území, nebo
- b) že písemnost byla skutečně doručena žalované straně nebo do místa jejího bydliště jiným způsobem, který stanoví toto nařízení,

a že v obou těchto případech byla písemnost doručena nebo dodána s dostatečným předstihem k tomu, aby se žalovaná strana mohla obhajovat.

2. Každý členský stát může v souladu s čl. 23 odst. 1 sdělit, že soudce bez ohledu na odstavec 1 může vydat rozhodnutí, i když nebylo obdrženo potvrzení o doručení nebo dodání, pokud jsou splněny všechny níže uvedené podmínky:

- a) písemnost byla zaslána jedním ze způsobů stanovených tímto nařízením
- b) ode dne zaslání písemnosti uplynulo období nejméně šesti měsíců, které soudce v daném případě považuje za dostačující;
- c) nebylo obdrženo potvrzení žádného druhu, přestože bylo vynaloženo veškeré úsilí k jeho získání prostřednictvím příslušných orgánů přijímajícího členského státu.

3. Odstavce 1 a 2 nebrání tomu, aby soudce v naléhavém případě nařídil jakákoli předběžná nebo ochranná opatření.

4. Pokud mělo být do jiného členského státu za účelem doručení zasláno soudní předvolání nebo obdobná písemnost podle tohoto nařízení a bylo vydáno rozhodnutí proti žalované straně, která se nedostavila, je soudce oprávněn prominout žalovanému zmeškání lhůty pro podání opravného prostředku proti tomuto rozhodnutí, pokud jsou splněny tyto podmínky:

- a) žalovaná strana se bez vlastního zavinění nedozvěděla o písemnosti v dostatečném předstihu, aby se mohla obhajovat, nebo se nedozvěděla o rozhodnutí v dostatečném předstihu, aby mohla podat opravný prostředek, a
- b) žalovaná strana se zjevně hájí ve věci samé.

Žádost o prominutí zmeškání lhůty může být podána pouze v přiměřené lhůtě od doby, kdy se žalovaný o rozhodnutí dozví.

Každý členský stát může v souladu s čl. 23 odst. 1 sdělit, že žádosti nebude vyhověno, pokud je podána po uplynutí lhůty stanovené v tomto sdělení, která však v žádném případě není kratší než jeden rok ode dne vynesení rozhodnutí.

5. Odstavec 4 se nevztahuje na rozhodnutí týkající se osobního stavu nebo právní způsobilosti osob.“

Vnitrostátní právo

- 22 Německý občanský soudní řád (Zivilprozessordnung) obsahuje v § 185, § 186 a § 188 o doručování zveřejněním následující ustanovení:

„§ 185 Doručení zveřejněním

K doručení může dojít veřejným oznámením (vyvěšením na úřední desce),

pokud

- 1. místo pobytu osoby není známo a není možno doručit zástupci nebo zmocněnci pro doručování,
- 2. u právnických osob, které mají povinnost zápisu vnitrostátní adresy pro podnikání do obchodního rejstříku, není možné doručení ani na zapsanou adresu, ani na adresu osoby zmocněné pro doručování zapsanou v obchodním rejstříku, ani na žádnou jinou vnitrostátní adresu, která je známa bez dalšího šetření,

3. doručení do zahraničí není možné, nebo by zřejmě nebylo úspěšné, nebo
4. k doručení nemůže dojít, protože místem doručení je byt osoby, která nepodléhá soudní pravomoci podle § 18 až 20 ústavního zákona o soudní soustavě.

§ 186 Povolení a provedení doručení zveřejněním

1) O povolení doručení zveřejněním rozhoduje soud, u kterého řízení probíhá. Toto rozhodnutí může být vydáno bez jednání.

2) Doručení zveřejněním se provádí vyvěšením oznámení na úřední desce soudu nebo zadáním do elektronického informačního systému, který je u soudu veřejně přístupný. Oznámení může být navíc zveřejněno v elektronickém informačním a komunikačním systému, který je soudem určen k oznamování. Oznámení musí uvádět

1. osobu, které se doručuje,
2. jméno a poslední známou adresu osoby, které se doručuje,
3. datum, jednací číslo aktu a označení předmětu sporu, jakož i
4. místo, kde je možno se s aktem seznámit.

Oznámení musí uvádět, že se akt doručuje zveřejněním a že mohou začít běžet lhůty, po jejichž uplynutí hrozí újma na jeho právech. Při doručování předvolání musí oznámení uvádět, že akt obsahuje předvolání k soudnímu stání, jehož zmeškání může vést újmě na jeho právech.

3) V aktech musí být poznamenáno, kdy bylo oznámení vyvěšeno a kdy bylo odstraněno.

[...]

§ 188 Okamžik doručení zveřejněním

Má se za to, že akt byl doručen, pokud od vyvěšení oznámení uběhl jeden měsíc. Soud, u kterého řízení probíhá, může stanovit delší lhůtu.“

23 Ustanovení § 331 německého občanského soudního řádu nadepsaného „Rozsudek pro zmeškání proti žalovanému“ stanoví:

„1. Požádá-li žalobce o vydání rozsudku pro zmeškání proti žalovanému, který se nedostavil k jednání, považují se tvrzení žalobce o skutkovém stavu přednesená na jednání za nesporná. To neplatí pro tvrzení týkající se příslušnosti soudu podle § 29 odst. 2 a § 38.

2. V rozsahu, ve kterém tvrzení žalobce poskytuje odůvodnění žalobnímu návrhu, je žalobě vyhověno, v rozsahu, ve kterém tomu tak není, musí být žaloba zamítnuta.

3. Pokud žalovaný v rozporu s § 276 odst. 1 první větou a § 276 odst. 2 včas neuvedl, že se zamýšlí proti žalobě hájit, rozhodne soud na žádost žalobce bez jednání; to neplatí, pokud prohlášení žalovaného dojde soudu předtím, než byl soudci podepsaný rozsudek předán kanceláři. Žádost může být obsažena již v žalobě. Soud může rovněž rozhodnout bez jednání, pokud tvrzení žalobce neodůvodňuje žalobní návrh v některé z jeho podpůrných částí, za podmínky, že žalobce byl o této možnosti před rozhodnutím informován.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 24 C. de Visser je vlastníkem domény a osobou odpovědnou za internetovou stránku www.****.de. Pod odkazem „Fotos und Videos“ (fotografie a videa) je možno na této internetové stránce najít fotografii G. Po kliknutí na odkaz „für weitere Fotos hier klicken“ (kliknutí sem zobrazí další fotografie) je možno vidět různé fotografie G., na kterých je ukázána částečně obnažená.
- 25 Tato situace má svůj původ ve skutečnosti, že se G. v roce 2003 zajímala o internetové stránky a služby C. de Visser, a proto s ním navázala kontakt. Poté C. de Visser prostřednictvím jedné spolupracovnice a jím pověřeného fotografa pořídil v Německu fotografie G., za účelem použití „für eine Party“ (pro večírek). G. však nikdy nesouhlasila s tím, aby se tyto fotografie zveřejnily. O možnosti zveřejnění uvedených fotografií na internetu s ní nikdy nebylo jednáno, a nedošlo tedy ani k žádné konkrétní dohodě.
- 26 Teprve v průběhu roku 2009 byla G. na tyto fotografie, které byly uveřejněny na internetu, upozorněna svými kolegy ze zaměstnání.
- 27 Jako „admin-C“ (správcovský kontakt) je jak v zákonných informacích dotčené internetové stránky, tak v databázi společnosti DENIC (registr domény .de) uveden N*****, s adresou v Dortmundu (Německo). V telefonním seznamu však pod tímto jménem není v Dortmundu uvedena žádná osoba.
- 28 Místo, kde je umístěn server, na kterém je uložena internetová stránka, není známo.
- 29 V zákonných informacích na internetové stránce www.****.de je C. de Visser uveden jako vlastník domény s adresou v Terneuzen (Nizozemsko) a adresou pro zasílání korespondence ve Venlo (Nizozemsko). Doručení na tyto adresy v Nizozemsku však nebylo možné, protože poštovní zásilky přišly vždy zpět s poznámkou „adresát neznámý“. Na požádání sdělil konzulát Nizozemského království v Mnichově (Německo), že C. de Visser není přihlášen k pobytu na území Nizozemska.
- 30 Poté, co byla G poskytnuta právní pomoc, nařídil soud usnesením ze dne 8. února 2010 doručení žaloby zveřejněním a současně zahájení písemného přípravného řízení. Předtím byl v rámci řízení o poskytnutí právní pomoci učiněn marný pokus o doručení návrhu žaloby C. de Visser prostřednictvím pošty na různé adresy.
- 31 Doručení žaloby zveřejněním v souladu s ustanoveními německého občanského soudního řádu bylo provedeno tak, že oznámení o doručení tímto způsobem bylo od 11. února 2010 do 15. března 2010 vyvěšeno na úřední desce Landgericht Regensburg. Ke dni přijetí předkládacího rozhodnutí lhůty, které byly v tomto oznámení C. de Visser stanoveny k tomu, aby se dostavil k soudu, uplynuly, aniž na ně posledně uvedený zareagoval. Podle názoru předkládajícího soudu je s ohledem na skutkové okolnosti třeba vycházet z toho, že se žalovaný o právním sporu předloženém tomuto soudu doposud nedozvěděl.
- 32 Tento soud dodává, že musí-li přípustnost doručení žaloby zveřejněním podle vnitrostátního práva ustoupit úpravě práva Unie, zbývá pouze možnost, že G soudu sdělí další adresy C. de Visser, na které by bylo možno žalobu doručit, což pravděpodobně nebude moci učinit, jelikož tyto adresy nezná a nemůže je zjistit. To by však mohlo být neslučitelné s ustanovením článku 47 prvního pododstavce Listiny, protože by tím bylo G fakticky odňato právo na účinný zákonný opravný prostředek, které je jí zaručeno.
- 33 Jelikož měl Landgericht Regensburg určité pochybnosti o použitelnosti a výkladu nařízení č. 44/2001, jakož i určení hmotného práva použitelného v původním řízení, rozhodl se přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Brání ustanovení čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce první poloviny první věty [SEU] ve spojení s ustanovením čl. 47 druhým pododstavcem první větou Listiny [...] nebo jiné právní předpisy Evropské unie ‚doručení zveřejněním‘ podle vnitrostátního práva (v souladu s ustanoveními § 185

až § 188 německého občanského soudního řádu vyvěšením oznámení o doručení na úřední desce soudu, který nařizuje doručení, po dobu 1 měsíce), pokud žalovaný v (začínajícím) občanskoprávním sporu sice na své internetové stránce uvádí adresu na území Evropské unie, avšak doručení není možné z toho důvodu, že se žalovaný na dané adrese nezdržuje a ani není jinak možno zjistit, kde se žalovaný právě nachází?

- 2) V případě, že bude na [první] otázku [...] odpovězeno kladně:

je v takovém případě vnitrostátní soud v souladu s dosavadní příslušnou judikaturou Soudního dvora (naposledy rozsudek ze dne 12. ledna 2010, Petersen, C-341/06; [Sb. rozh. s. I-47]), povinen nepoužít vnitrostátní právní předpisy, které připouštějí doručení zveřejněním, a to i v případě, kdy podle vnitrostátního práva má pravomoc nepoužít vnitrostátní právní předpis pouze Bundesverfassungsgericht (Spolkový ústavní soud)?

a

musela by žalobkyně sdělit soudu novou adresu žalovaného, na kterou by bylo možno žalobu znovu doručit, aby jí tak bylo umožněno uplatňovat její práva, neboť podle vnitrostátního práva by bez možnosti doručení zveřejněním a z důvodu neznalosti místa pobytu žalovaného nebylo možno řízení provést?

- 3) V případě, že bude na [první] otázku [...] odpovězeno záporně: Brání ustanovení čl. 26 odst. 2 nařízení [...] č. 44/2001 [...] v projednávaném případě vydání rozsudku pro zmeškání podle § 331 německého občanského soudního řádu, a tedy vydání exekučního titulu pro nesporné pohledávky ve smyslu nařízení [...] č. 805/2004 [...], pokud je požadováno, aby byla rozsudkem uložena povinnost k zaplacení náhrady škody za morální újmu ve výši minimálně 20 000 eur včetně úroků a nákladů na právní zastoupení ve výši 1 419,19 eur včetně úroků?

Následující předběžné otázky jsou podmíněny tím, že žalobkyně bude moci vzhledem k odpovědím Soudního dvora na [první až třetí] otázku [...] nadále vést právní spor:

- 4) Je nařízení č. 44/2001 vzhledem k ustanovení jeho čl. 4 odst. 1 a čl. 5 bodu 3 použitelné i v tom případě, kdy je žalovaný, na něhož je v rámci občanskoprávního procesu z důvodu provozování internetové stránky podána žaloba na zdržení se jednání, poskytnutí informací a na zaplacení náhrady škody za nemajetkovou újmu, sice (pravděpodobně) občanem Unie ve smyslu ustanovení čl. 9 druhé věty SEU, avšak jeho místo pobytu není známo, a je tedy možné, ale v žádném případě jisté, že se v současné době zdržuje mimo území Evropské unie a také mimo dosah působnosti úmluvy o soudní příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, uzavřené v Luganu dne 16. září 1988, stejně jako není známo přesné umístění serveru, na kterém je uložena dotčená internetová stránka, přestože je nasnadě, že se tento server nachází na území Unie?
- 5) Pokud se v projednávaném případě použije nařízení č. 44/2001: Má být obrat ‚místo, kde [...] může dojít ke škodné události‘, který je uveden v čl. 5 bodu 3 nařízení č. 44/2001 vykládán při (možném) poškození osobnostních práv obsahem internetových stránek v tom smyslu,

že [žalobkyně] může podat zdržovací žalobu, žalobu na poskytnutí informace a žalobu na náhradu škody proti provozovateli internetových stránek nezávisle na tom, kde (na území, nebo mimo území Evropské unie) je žalovaný usazen, i u soudů každého členského státu, v němž mohou být internetové stránky zobrazeny,

nebo

je podmínkou příslušnosti soudů členského státu, v němž žalovaný není usazen, nebo neexistují žádné skutečnosti, které by dokládaly pobyt žalovaného na území tohoto členského státu, aby existovala zvláštní souvislost napadeného obsahu nebo internetových stránek se státem sídla soudu (souvislost s tuzemskem) jdoucí nad rámec technicky možné zobrazitelnosti?

- 6) Pokud je takováto zvláštní souvislost s tuzemskem nezbytná, podle jakých kritérií se tato souvislost určuje?

Je rozhodné, zda jsou napadené internetové stránky svým provozovatelem cíleně zaměřeny (také) na uživatele internetu ve státě sídla soudu, nebo postačuje, že informace zobrazitelné na internetových stránkách objektivně vykazují souvislost se státem příslušného soudu v tom smyslu, že podle okolností konkrétního případu, zejména na základě obsahu napadených internetových stránek, mohlo nebo může ve státě sídla soudu dojít ke střetu protichůdných zájmů – zájmu žalobkyně na zachování svých osobnostních práv a zájmu provozovatele utvářet své internetové stránky – respektive k tomuto střetu protichůdných zájmů už došlo tím, že jeden nebo několik známých osoby, která byla poškozena na svých osobnostních právech, se seznámilo s obsahem dotčených internetových stránek?

- 7) Záleží při posuzování zvláštní souvislosti s tuzemskem na počtu zobrazení napadených internetových stránek ve státě sídla soudu?
- 8) V případě, že by měl být pro tuto žalobu na základě výše uvedených předběžných otázek příslušný předkládající soud: Vztahují se právní zásady uvedené v rozsudku Soudního dvora ze dne 7. března 1995, Shevill a další (C-68/93, Recueil, s. I-415) také na výše popsany případ?
- 9) Pokud pro potvrzení příslušnosti není nutná žádná zvláštní souvislost s tuzemskem, nebo pokud pro tuto příslušnost postačuje, aby napadené informace objektivně vykazovaly souvislost se státem příslušného soudu v tom smyslu, že podle okolností konkrétního případu, zejména na základě obsahu napadených internetových stránek, mohlo nebo může ve státě sídla soudu dojít ke střetu protichůdných zájmů, respektive k tomuto střetu protichůdných zájmů došlo tím, že jeden nebo několik známých osoby, která byla poškozena na svých osobnostních právech, se seznámilo s obsahem dotčených internetových stránek, a pokud pro uznání zvláštní souvislosti s tuzemskem není podmínkou minimální počet zobrazení napadených internetových stránek ve státě příslušného soudu, nebo se nařízení č. 44/2001 na projednávaný případ vůbec nevztahuje:

má být čl. 3 odst. 1 a 2 směrnice 2000/31/ES [...] vykládán tak, že je těmto ustanovením nutné přisuzovat kolizněprávní povahu v tom smyslu, že i v oblasti občanského práva stanoví výlučné použití práva platného ve státě původu za současného potlačení vnitrostátních kolizních norem,

nebo

se u těchto právních předpisů jedná o korektiv na hmotněprávní úrovni, kterým je hmotněprávní výsledek práva, které bylo podle vnitrostátních kolizních norem stanoveno jako použitelné právo, obsahově modifikován a redukován na požadavky země původu?

- 10) Pro případ, že čl. 3 odst. 1 a 2 směrnice 2000/31 [...] má kolizněprávní povahu:

Ukládají uvedená ustanovení pouze výlučné použití hmotného práva platného v zemi původu, nebo stanoví také použití kolizních norem platných v této zemi s tím důsledkem, že zpětný odkaz práva země původu na právo země určení je nadále možný?

11) Pro případ, že čl. 3 odst. 1 a 2 směrnice 2000/31 [...] má kolizněprávní povahu:

Je pro určení místa usazení poskytovatele služeb nutno vzít v úvahu jeho (pravděpodobně) nynější místo pobytu, místo pobytu na začátku zveřejnění fotografií žalobkyně nebo (pravděpodobně) místo umístění serveru, na kterém je internetová stránka uložena?“

34 Dopisem ze dne 28. října 2011 předala kancelář Soudního dvora předkládajícímu soudu opis rozsudku ze dne 25. října 2011, eDate Advertising a další (C-509/09 a C-161/10, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí), a vyzvala ho, aby uvedl, zda s ohledem na tento rozsudek trvá na své páté až jedenácté předběžné otázce.

35 Usneseními ze dne 10. a 16. listopadu 2011, které došly Soudnímu dvoru dne 10. a 16. listopadu 2011, jej předkládající soud informoval, že bere zpět pátou až desátou otázku, ale zachovává jedenáctou otázku, přičemž ji zároveň mění následujícím způsobem:

„Má být čl. 3 odst. 1 a 2 směrnice 2000/31/ES s přihlédnutím k rozsudku [...] eDate Advertising a další [uvedenému výše], vykládán v tom smyslu, že v případě, že je místo usazení poskytovatele služeb neznámé a poskytovatel se patrně nachází mimo území Evropské unie [...], má být použitelným právem v koordinované oblasti výlučně právo členského státu, v němž má poškozený své bydliště, popřípadě místo trvalého pobytu, nebo

je v oblasti koordinované směrnici 2000/31 [...] nutno zajistit, aby poskytovatel služby elektronického obchodu nebyl podřízen přísnějším požadavkům než těm, které stanoví hmotné právo platné v členském státě, jehož je uvedený poskytovatel pravděpodobně státním příslušníkem, nebo

je v tomto případě v oblasti koordinované směrnici 2000/31/ES [...] nutno zajistit, aby poskytovatel služby elektronického obchodu nebyl podřízen přísnějším požadavkům, než které stanoví hmotné právo platné ve všech členských státech?“

36 Za těchto okolností se musí Soudní dvůr vyjádřit pouze k prvním čtyřem původně položeným otázkám, a k poslední otázce v pozměněném znění.

K předběžným otázkám

Ke čtvrté otázce

37 Podstatou čtvrté otázky předkládajícího soudu, kterou je třeba přezkoumat na prvním místě, je, zda za takových okolností, jaké jsou dány v původním řízení, musí být čl. 4 odst. 1 nařízení č. 44/2001 vykládán v tom smyslu, že brání použití čl. 5 bodu 3 téhož nařízení na žalobu na náhradu škody způsobené provozováním internetové stránky proti žalovanému, který je pravděpodobně občanem Unie, ale jehož místo pobytu není známo.

38 V předkládacím rozhodnutí uvedený soud totiž upřesňuje, že i když mnohé skutečnosti nasvědčují tomu, že se žalovaný nachází na území Unie, není to zcela jisté. Táže se tedy zvláště na výklad kritéria „nemá bydliště na území některého členského státu“, které by podle čl. 4 odst. 1 nařízení č. 44/2001 určovalo použití vnitrostátních pravidel pro příslušnost namísto jednotných pravidel uvedeného nařízení.

39 V tomto ohledu je třeba připomenout, že za situace, kdy je bydliště žalovaného, který je státním příslušníkem členského státu, neznámé, je použití jednotných pravidel pro příslušnost upravených nařízením č. 44/2001 místo pravidel, která jsou platná v jednotlivých členských státech, v souladu s cílem sledovaným tímto nařízením, kterým je posílit právní ochranu osob usazených v Unii tím, že

umožňuje žalobci snadno určit soud, u něhož může podat žalobu, a zároveň žalovanému přiměřeně předvídat, u kterého soudu může být žalován (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 17. listopadu 2011, Hypoteční banka, C-327/10, Sb. rozh. s. I-11543, bod 44).

- 40 Na druhou stranu je třeba chápat obrat „nemá bydliště na území některého členského státu“ užitý v čl. 4 odst. 1 nařízení č. 44/2001 v tom smyslu, že použití vnitrostátních pravidel namísto jednotných pravidel pro příslušnost je možné pouze tehdy, když soud, kterému byla žaloba předložena, nedisponuje průkaznými indiciemi, které by mu umožnily dojít k závěru, že žalovaný, který je občanem Unie, který nemá bydliště v členském státě uvedeného soudu, má skutečně bydliště mimo území Unie (v tomto smyslu viz rozsudek Hypoteční banka, uvedený výše, bod 42).
- 41 Při neexistenci takových průkazných indicií je mezinárodní příslušnost soudu členského státu podle nařízení č. 44/2001 určena, pokud jsou splněny podmínky použití jednoho z pravidel pro příslušnost stanovených tímto nařízením, zejména pak podmínky jeho čl. 5 odst. 3, týkající se protiprávního jednání či jednání, které je postaveno na roveň protiprávnímu jednání.
- 42 S ohledem na výše uvedené je třeba odpovědět na čtvrtou otázku tak, že za takových okolností, jako v původním řízení, musí být čl. 4 odst. 1 nařízení č. 44/2001 vykládán v tom smyslu, že nebrání použití čl. 5 odst. 3 téhož nařízení na žalobu na náhradu škody způsobené provozováním internetové stránky proti žalovanému, který je pravděpodobně občanem Unie, ale jehož místo pobytu není známo, pokud soud, kterému byla žaloba předložena, nedisponuje průkaznými indiciemi, které by mu umožnily dojít k závěru, že uvedený žalovaný má skutečně bydliště mimo území Unie.

K první otázce a k první části třetí otázky

- 43 Podstatou první otázky a první části třetí otázky předkládajícího soudu, které je třeba přezkoumat společně, je, zda musí být unijní právo vykládáno v tom smyslu, že brání vynesení rozsudku pro zmeškání vůči žalovanému, kterému byla žaloba při nemožnosti zjistit místo jeho pobytu doručena zveřejněním podle vnitrostátního práva.
- 44 V tomto ohledu je třeba úvodem uvést, že cílem nařízení č. 44/2001, stejně jako Úmluvy ze dne 27. září 1968 o soudní příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 1972, L 299, s. 32), ve znění následujících úmluv o přistoupení nových členských států k této úmluvě, není sjednotit veškeré procesní předpisy členských států, ale upravit soudní příslušnost pro řešení sporů v občanských a obchodních věcech ve vztazích mezi těmito státy a usnadnit výkon soudních rozhodnutí (výše uvedený rozsudek Hypoteční banka, bod 37).
- 45 I když je tedy při neexistenci systematické úpravy vnitrostátních řízení právem Unie úkolem členských států, v rámci jejich procesní autonomie, stanovit procesní předpisy použitelné na řízení zahájená jejich soudy, nesmí uvedené předpisy porušovat unijní právo a zejména ustanovení nařízení č. 44/2001.
- 46 Z toho vyplývá, že v rámci rozsahu působnosti uvedeného nařízení může vnitrostátní soud, na základě ustanovení svého vnitrostátního práva, vést řízení proti osobě, jejíž bydliště není známo, pouze tehdy, když tomu nebrání pravidla pro příslušnost stanovená tímto nařízením.
- 47 Co se týče požadavků, které je třeba dodržovat při řízení, je třeba připomenout, že všechna ustanovení nařízení č. 44/2001 vyjadřují záměr dbát na to, aby v rámci jeho cílů probíhala řízení vedoucí k přijetí soudních rozhodnutí v souladu s právem na obhajobu (viz rozsudky ze dne 21. května 1980, Denilauler, 125/79, Recueil, s. 1553, bod 13, a ze dne 2. dubna 2009, Gambazzi, C-394/07, Sb. rozh. s. I-2563, bod 23).
- 48 Nicméně požadavek dodržování práva na obhajobu, jak je uveden i v článku 47 Listiny, musí být naplňován při dodržování práva žalobce obrátit se na soud, aby rozhodl o opodstatněnosti jeho návrhů.

- 49 V tomto smyslu Soudní dvůr v bodě 29 výše uvedeného rozsudku Gambazzi rozhodl, že základní práva, jako je dodržování práva na obhajobu, se neprojevují jako absolutní výsady, ale mohou v sobě zahrnovat i omezení. Tato omezení musí nicméně skutečně odpovídat cílům obecného zájmu, které sleduje dotčené opatření, a s ohledem na sledovaný cíl nesmí představovat nepřiměřený zásah do uvedených práv.
- 50 V tomto ohledu je třeba připomenout, že Soudní dvůr již rozhodl, že snaha zabránit situacím odeprání spravedlnosti, kterým by byl vystaven žalobce z důvodu nemožnosti lokalizovat žalovaného, takovým cílem obecného zájmu je (rozsudek Hypoteční banka, uvedený výše, bod 51).
- 51 Pokud jde o nezbytnost zabránit nepřiměřenému zásahu do práva na obhajobu, je třeba uvést, že je vyjádřena v pravidle upraveném v čl. 26 odst. 2 nařízení č. 44/2001, podle kterého soud řízení přeruší do té doby, než bude prokázáno, že žalovaný mohl obdržet návrh na zahájení řízení nebo jinou rovnocennou písemnost v dostatečném předstihu, který mu umožňuje přípravu na jednání před soudem, nebo že k tomu byly učiněny veškeré nezbytné kroky.
- 52 Co se týče použitelnosti tohoto ustanovení, je třeba bez dalšího uvést, že za takových okolností jako v původním řízení není tato použitelnost vyloučena předpisy uvedenými v čl. 26 odst. 3 a 4 nařízení č. 44/2001, a sice článkem 19 nařízení č. 1393/2007 ani článkem 15 Haagské úmluvy z roku 1965.
- 53 Zachování pravidel doručení žaloby nepřítomnému žalovanému musí být jistě posuzováno s ohledem na ustanovení uvedené úmluvy (rozsudek ze dne 13. října 2005, Scania Finance France, C-522/03, Recueil, s. I-8639, bod 30) a, *a fortiori*, s ohledem na ustanovení uvedeného nařízení č. 1393/2007. Nicméně toto pravidlo platí pouze tehdy, když jsou uvedená ustanovení použitelná. Jak čl. 1 odst. 2 nařízení č. 1393/2007, tak článek 1 druhý pododstavec Haagské úmluvy však stanoví, že se tyto právní nástroje „nepoužijí“, pokud není známa adresa osoby, jíž má být písemnost doručena“.
- 54 Je tedy třeba mít za to, že za takových okolností, jaké jsou dány ve věci v původním řízení, se nepoužije ani článek 19 nařízení č. 1393/2007, ani článek 15 Haagské úmluvy z roku 1965, jelikož adresa žalovaného není známa.
- 55 Co se na druhou stranu týče výkladu čl. 26 odst. 2 nařízení č. 44/2001, je třeba toto ustanovení, jak Soudní dvůr rozhodl v nedávné době, chápat v tom smyslu, že soud příslušný na základě tohoto nařízení může v případě, že není prokázáno, že žalovaný mohl obdržet návrh na zahájení řízení, platně pokračovat v řízení pouze tehdy, když byla přijata veškerá nezbytná opatření, aby se žalovaný mohl hájit. Soud, který se věcí zabývá, musí za tímto účelem zajistit, aby proběhla veškerá pátrání, která ukládají zásady řádné péče a dobré víry, aby byl zjištěn pobyt žalovaného (viz rozsudek Hypoteční banka, uvedený výše, bod 52).
- 56 Je pravda, že i když jsou tyto podmínky dodrženy, je právo tohoto žalovaného na obhajobu možností pokračovat v řízení bez vědomí žalovaného prostřednictvím „doručení zveřejněním“, tak jako ve věci v původním řízení, omezeno. Toto omezení je nicméně odůvodněno s ohledem na právo žalobce na účinnou ochranu vzhledem k tomu, že bez takového doručení by toto právo zůstalo nenaplněno (viz rozsudek Hypoteční banka, uvedený výše, bod 53).
- 57 Na rozdíl od situace žalovaného, který může, jestliže byl zbaven možnosti účinné obrany, dosáhnout dodržení práva na obhajobu tím, že podle čl. 34 bodu 2 nařízení č. 44/2001 napadne uznání rozsudku, který byl proti němu vydán, hrozí totiž žalobci, že bude zbaven veškeré možnosti podat žalobu (viz rozsudek Hypoteční banka, uvedený výše, bod 54).
- 58 Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva ostatně vyplývá, že právo na přístup k soudu, zaručené článkem 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950, který odpovídá článku 47 druhému pododstavci Listiny, nebrání „předvolání vyvěšením“, pokud jsou práva zúčastněných řádně chráněna (viz ESLP, rozsudek Nunes Dias v. Portugalsko ze dne 10. dubna 2003, *Sbírka rozsudků a rozhodnutí* 2003-IV).

- 59 Na první otázku a na první část třetí otázky je tedy třeba odpovědět tak, že unijní právo musí být vykládáno v tom smyslu, že nebrání vynesení rozsudku pro zmeškání vůči žalovanému, kterému byla žaloba při nemožnosti zjistit místo jeho pobytu doručena zveřejněním podle vnitrostátního práva, za podmínky, že soud, který se věcí zabývá, za tímto účelem zajistil, aby proběhla veškerá pátrání, která ukládají zásady řádné péče a dobré víry, aby byl zjištěn pobyt tohoto žalovaného.

Ke druhé otázce

- 60 S ohledem na odpověď na první otázku není třeba na druhou otázku odpovídat.

Ke druhé části třetí otázky

- 61 Podstatou druhé části třetí otázky předkládajícího soudu je, zda unijní právo musí být vykládáno v tom smyslu, že brání tomu, aby byl jako evropský exekuční titul ve smyslu nařízení č. 805/2004 potvrzen rozsudek pro zmeškání vynesení proti žalovanému, jehož adresa není známa.
- 62 Je zajisté pravda, že rozsudek pro zmeškání patří mezi exekuční tituly ve smyslu článku 3 uvedeného nařízení, které mohou být potvrzeny jako evropské exekuční tituly. Jak zdůrazňuje šestý bod odůvodnění nařízení č. 805/2004, neexistence námitky dlužníka v souladu s čl. 3 odst. 1 písm. b) tohoto nařízení může spočívat v nedostavení se k soudnímu jednání nebo nesplnění výzvy soudu k předložení písemného oznámení o tom, že se zamýšlí obhajovat.
- 63 Podle čl. 14 odst. 2 téhož nařízení však „pro účely tohoto nařízení není doručení podle odstavce 1 přípustné, pokud není adresa dlužníka známa s jistotou“.
- 64 Ze samotného znění nařízení č. 805/2004 tedy vyplývá, že rozsudek pro zmeškání vydaný v případě nemožnosti určit bydliště žalovaného nemůže být potvrzen jako evropský exekuční titul. Tento závěr vyplývá rovněž z rozboru cílů a struktury tohoto nařízení. Uvedené nařízení totiž zavádí mechanismus výjimky ze společného režimu uznávání rozsudků, jehož podmínky jsou ze zásady vykládány restriktivně.
- 65 Desátý bod odůvodnění nařízení č. 805/2004 dále zdůrazňuje, že pokud soud v členském státě vydal rozhodnutí o nesporném nároku v nepřítomnosti dlužníka, je zrušení jakýchkoli kontrol v členském státě výkonu nerozdílně spojeno s existencí dostatečné záruky respektování práva na obhajobu a jí podmíněno.
- 66 Jak vyplývá z bodu 57 tohoto rozsudku, může žalobce dosáhnout dodržení svého práva na obhajobu tím, že podle čl. 34 bodu 2 nařízení č. 44/2001 napadne uznání rozsudku, který byl proti němu vydán. Tato záruka by však nebyla dána, pokud by za takových okolností, jako ve věci v původním řízení, byl potvrzen jako evropský exekuční titul rozsudek pro zmeškání vynesení proti žalovanému, který o řízení nevěděl.
- 67 Je tedy třeba mít za to, že rozsudek pro zmeškání vynesení proti žalovanému, jehož adresa není známá, nesmí být potvrzen jako evropský exekuční titul ve smyslu nařízení č. 805/2004.
- 68 Z toho plyne, že je třeba na druhou část třetí otázky odpovědět tak, že unijní právo musí být vykládáno v tom smyslu, že brání tomu, aby byl jako evropský exekuční titul ve smyslu nařízení č. 805/2004 potvrzen rozsudek pro zmeškání vynesení proti žalovanému, jehož adresa není známá.

K jedenácté otázce

- 69 Podstatou jedenácté otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 3 odst. 1 a 2 směrnice 2000/31 musí být vykládán v tom smyslu, že se použije za situace, kdy není místo usazení poskytovatele služeb informační společnosti známo.

- 70 V tomto ohledu je nutno konstatovat, že z výše uvedeného rozsudku eDate Advertising a další jasně vyplývá, že usazení dotčeného poskytovatele služeb informační společnosti v jiném členském státě představuje jak důvod existence, tak podmínku provádění mechanismu upraveného v článku 3 směrnice 2000/31. Cílem uvedeného mechanismu je totiž zajistit volný pohyb služeb informační společnosti mezi členskými státy podřízením uvedených služeb právní úpravě členského státu, v němž jsou usazení jejich poskytovatelé (rozsudek eDate Advertising a další, uvedený výše, bod 66).
- 71 Jelikož je možnost použít čl. 3 odst. 1 a 2 uvedené směrnice podřízena určení členského státu, na jehož území je poskytovatel služeb informační společnosti skutečně usazen (rozsudek eDate Advertising a další, uvedený výše, bod 68), je úkolem předkládajícího soudu, aby ověřil, zda žalovaný v původním řízení je skutečně usazen na území některého členského státu. Při neexistenci takového místa usazení se mechanismus stanovený v čl. 3 odst. 2 směrnice 2000/31 nepoužije.
- 72 Za těchto okolností je třeba na jedenáctou otázku odpovědět tak, že čl. 3 odst. 1 a 2 směrnice 2000/31 se nepoužije v situaci, kdy místo usazení poskytovatele služeb informační společnosti není známo, neboť použití tohoto ustanovení je podřízeno určení členského státu, na jehož území je dotčený poskytovatel skutečně usazen.

K nákladům řízení

- 73 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) **Za takových okolností jako v původním řízení musí být čl. 4 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000, o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, vykládán v tom smyslu, že nebrání použití čl. 5 odst. 3 téhož nařízení na žalobu na náhradu škody plynoucí z provozování internetové stránky proti žalovanému, který je pravděpodobně občanem Unie, ale jehož místo pobytu není známo, pokud soud, kterému byla žaloba předložena, nedisponuje průkaznými indiciemi, které by mu umožnily dojít k závěru, že uvedený žalovaný má skutečně bydliště mimo území Evropské unie.**
- 2) **Unijní právo musí být vykládáno v tom smyslu, že nebrání vynesení rozsudku pro zmeškání vůči žalovanému, kterému byla žaloba při nemožnosti zjistit místo jeho pobytu doručena zveřejněním podle vnitrostátního práva, za podmínky, že soud, který se věcí zabývá, za tímto účelem zajistil, aby proběhla veškerá pátrání, která ukládají zásady řádné péče a dobré víry, aby byl zjištěn pobyt tohoto žalovaného.**
- 3) **Unijní právo musí být vykládáno v tom smyslu, že brání tomu, aby byl jako evropský exekuční titul ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky, potvrzen rozsudek pro zmeškání vyneseny proti žalovanému, jehož adresa není známa.**
- 4) **Článek 3 odst. 1 a 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu) se nepoužije v situaci, kdy místo usazení poskytovatele služeb informační společnosti není známo, neboť použití tohoto ustanovení je podřízeno určení členského státu, na jehož území je dotčený poskytovatel skutečně usazen.**

Podpisy.